

فرزانه عباسی،

کارشناس ارشد، روانشناس بالینی، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات
فارس، شیراز، ایران

clinical psychologist,, Islamic Azad University Fars Science and Research Branch, Farzaneh Abbasi, Master of Art
shirazu Iran. (Corresponding Author) Email: bojbojii@yahoo.com

محمدرضا عابدی

دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان،
اصفهان، ایران

Mohammadreza Abedi

Associate Professor, Department of Counseling, University of Isfahan, Isfahan, Iran

سالار فرامرزی

دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان،
ایران

Salar Faramarzi

Assistant Professor of Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

Address: Faculty of Educational Sciences, University of Isfahan, Isfahan, IRAN

Email: salarfaramarzi@yahoo.com Telephone No.: 0098-0913-3162975

مجتبی رحیمی

کارشناس ارشد، روانسنجی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

Mojtaba Rahimi

Master of psychometric, Allame Tababai Tehran University. Tehran, Iran

غلامرضا نیک راهان

دکترای روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

تحلیل مقایسه‌ای تاثیر درمان شناختی-رفتاری مادران نسبت به درمان شناختی-رفتاری کودکان بر کاهش علائم افکار وسواسی

چکیده

با توجه به اینکه تعامل مادر-کودک می تواند بر ساختارهای شناختی و علائم وسواس فکری- عملی اثر گذارد، به نظر می رسد که عدم شناخت والدین نسبت به وسواس، علت های زیر بناییش و محیط مناسب رشد آن می تواند منجر به ساختار های شناختی شوند که زیر بنای افکار ناکارآمد در علائم وسواس هستند. در همین رابطه این پژوهش تاثیر درمان شناختی-رفتاری مادران نسبت به درمان شناختی-رفتاری کودکان بر کاهش علائم افکار وسواسی را مقایسه نموده است. این تحقیق از نوع نیمه تجربی، که از طریق پیش آزمون، پس آزمون، پیگیری انجام گرفته است. داده های حاصل از مراحل مختلف با استفاده از نرم افزار SPSS و تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جامعه آماری این تحقیق را کلیه کودکان 6 تا 12 سال مبتلا به وسواس فکری- عملی که به مراکز روان شناختی و مشاوره اصفهان مراجعه کرده اند تشکیل می دهند. که از بین آنها 30 نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. نتایج آزمون تحلیل واریانس با اندازه گیری های مکرر نشان می دهد که، F مشاهده شده در تمامی حیطه ها در سطح $\alpha = 0/01$ تفاوت معناداری را بین دو گروه مادران و کودکان در میانگین پیش آزمون، پس آزمون و آزمون پیگیری تاثیر نشان می دهد بنابراین درمان شناختی-رفتاری مادران نسبت به درمان شناختی-رفتاری کودکان بر کاهش علائم افکار وسواسی در حیطه های زمان، تداخل، ناراحتی، مقاومت و کنترل تفاوت معناداری وجود دارد. پس درمان شناختی-رفتاری کودکان بر کاهش علائم افکار وسواسی در حیطه های زمان، تداخل، ناراحتی، مقاومت و کنترل موثرتر بوده است.

واژگان کلیدی: افکار وسواسی، درمان شناختی-رفتاری، کودکان، مادران.

مقدمه

اختلال وسواس فکری و عملی در کودکان یکی از انواع اختلالات اضطرابی مزمن است که ریشه وراثتی و خانوادگی داشته و به اشکال مختلف دیده می شود. وسواس یکسری افکار، اعمال یا حتی تصویرهای ذهنی،